

Drie nieuwe beroepsziekten zijn toegevoegd aan de Belgische beroepsziektelijst:

- ovariumcarcinoom veroorzaakt door asbest,
- uveaal melanoom veroorzaakt door optische straling afkomstig van lassen,
- systeemsclerose veroorzaakt door het inademen van stof dat kristallijne siliciumdioxide bevat.

Het koninklijk besluit tot wijziging van de Belgische beroepsziektelijst werd gepubliceerd op 9 augustus 2022. Een vergoedingsaanvraag in het lijststelsel kan dus worden ingediend vanaf 19 augustus voor die ziekten.

De toevoeging van een ziekte aan de beroepsziektelijst is belangrijk omdat ze de bewijslast voor de getroffen personen vereenvoudigt. Immers, wanneer een ziekte en haar blootstellingscriteria zijn opgenomen in de lijst, wordt het oorzakelijk verband tussen de ziekte en de blootstelling beschouwd als aangetoond en het slachtoffer hoeft hiervan niet het bewijs te leveren.

Voor elk van de drie ziekten moet aan de specifieke voorwaarden worden voldaan om ervan uit te gaan dat er een bewezen verband bestaat tussen het beroep en de ziekte en om in aanmerking te komen voor een vergoeding wegens beroepsziekte. Die voorwaarden zijn vermeld in het koninklijk besluit en hieronder beschreven.

1. Ovariumcarcinoom veroorzaakt door asbest

Om ervan uit te gaan dat er een beroepsblootstelling aan het risico is geweest, is een minimumduur van 10 jaar blootstelling voltijds in een of meer van de volgende omstandigheden of beroepen met een significante asbestblootstelling nodig:

- vervaardiging van asbestcementproducten ;
- vervaardiging van producten voor de thermische en/of akoestische isolatie op basis van asbest;
- asbestspinnerijen en -weverijen;
- vervaardiging van frictiematerialen op basis van asbest (o.a.: remvoeringen en slipkoppelingen voor voertuigen en toestellen);
- vervaardiging van filters op basis van asbest;
- vervaardiging van brandbestendige deuren op basis van asbest;
- aanbrenge van asbestisolatie, uitvoeren van asbestprojectie ;
- scheepsbouw en -herstelling: uitvoeren van activiteiten aan boord van het schip, in het bijzonder in de machinekamer: schrijnwerkers in de scheepsbouw;
- werktuigkundigen en motoristen op schepen;
- havenarbeiders “algemeen werk”, belast met het lossen en manipuleren van asbest,
- arbeiders belast met het verhandelen van asbest in bulk;
- arbeiders belast met het mechanisch bewerken van asbesthoudende materialen (snijden, slijpen, schuren, boren) in het bijzonder van dichtingsringen, remvoeringen en slipkoppelingen op basis van asbest;
- afbraak van installaties en gebouwen die asbestmaterialen bevatten (bijvoorbeeld: ovens, centrale verwarmingen, ketels, metaalrecuperatie, scheepssloperijen) sanering van gebouwen die asbestmaterialen bevatten;
- recupereren en uitkloppen van jutezakken afkomstig van asbestverpakking;

- buizenfitters en pijplassers in het uitvoeren van onderhouds- en herstellingswerken;
- onderhoudsmecaniciëns in elektriciteitscentrales;
- installateurs van centrale verwarming;
- ovenmetsers.

De aanwezigheid van asbestvezels in het door ovariumcarcinoom aangetaste weefsel kwam niet in aanmerking als geldig criterium voor de erkenning van ovariumcarcinoom als beroepsziekte.

2. Uveaal melanoom veroorzaakt door de optische straling afkomstig van lassen

Tijdens het lasproces worden optische stralen geproduceerd en in alle richtingen verspreid. Die optische stralen spelen een rol in de etiologie van uveale melanomen.

Om ervan uit te gaan dat er een beroepsblootstelling aan het risico is geweest, is een minimumduur van 10 jaar blootstelling voltijds in de beroepscategorie 'lasser' nodig (die hoofdzakelijk of uitsluitend lasactiviteiten uitvoert). Er zal geen onderscheid worden gemaakt tussen de verschillende gebruikte lastechnieken.

De diagnose van uveaal melanoom zal worden gesteld op basis van een klinisch onderzoek uitgevoerd door een oogarts en bevestigd met een anatomopathologische typering van de tumor.

3. Systemische sclerose veroorzaakt door het inademen van stof dat kristallijn siliciumdioxide bevat

Om ervan uit te gaan dat er een beroepsblootstelling aan het risico is geweest, is een minimumduur van 10 jaar blootstelling voltijds nodig.

Voor de beoordeling van de blootstelling aan het risico zullen de ingenieurs van Fedris zich baseren op een indicatieve en niet-limitatieve lijst van de beroepsactiviteiten die de ziekte kunnen veroorzaken. Het gaat om werken die blootstellen aan de inademing van stof dat kristallijne silica bevat, voornamelijk:

- activiteiten op werven en installaties voor het boren, breken, ontginnen en transporteren van mineralen of gesteenten die kristallijn siliciumdioxide bevatten;
- activiteiten op werven voor het drijven van galerijen en het boren van putten of schachten in mijnen;
- breken, vergruizen, zeven en behandelen (droog uitgevoerd) van mineralen of gesteenten die kristallijn siliciumdioxide bevatten;
- slijpen en polijsten van gesteenten die kristallijn siliciumdioxide bevatten;
- vervaardiging en behandeling van schuurmiddelen, reinigingspoeders of andere producten die kristallijn siliciumdioxide bevatten;
- schuren en zagen (droog uitgevoerd) van materialen die kristallijn siliciumdioxide bevatten;
- winnen, splijten, snijden, egaliseren en polijsten van leisteen;
- gebruik van leisteenpoeder (schaliepoeder) als vulmiddel in de rubberindustrie of bij het voorbereiden van mastiek of agglomeraten;
- productie van carborundum, glas, porselein, aardewerk en andere keramische producten, en vuurvaste producten;
- activiteiten in gieterijen die blootstellen aan zandstof dat kristallijn siliciumdioxide bevat: het uit de vorm nemen, het afbramen en het ontzanden;
- slijp-, polijst- en scherpactiviteiten (droog uitgevoerd) met behulp van slijpschijven die kristallijn siliciumdioxide bevatten;
- reinigings- of polijstactiviteiten door middel van bestralen met zand dat kristallijn siliciumdioxide bevat;

- calcineren van kiezelgoer (diatomeeënaarde) en gebruik van producten die ontstaan als gevolg van deze calcinatie.

Er zou uitzonderlijke kunnen worden afgeweken van de voorwaarde van 10 jaar blootstelling indien een bijzonder intense blootstelling wordt aangetoond.

Aangezien deze ziekte zeldzaam en heterogeen is, zal de diagnose moeten worden uitgevoerd in centra met ervaring.

De diagnose zal worden gesteld door de nieuwe criteria te volgen van het American College of Rheumatology/European League Against Rheumatism waarvoor punten worden toegekend op basis van kenmerken van de aandoening bij de patiënt.

Een capillaroscopie zal moeten worden uitgevoerd in de gespecialiseerde centra.

Een gedetailleerd diagnoseverslag met al die elementen zal door een van die centra met ervaring moeten worden bezorgd.